

HAKSEN

Kamu Çalışanları Hak Sendikaları Konfederasyonu Genel Merkezi

Sayı : Haksen/2022-14
Konu: Sendikal faaliyetler

16.02.2022

TÜRKİYE İNSAN HAKLARI EŞİTLİK KURUMU BAŞKANLIĞINA

4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu'nun sendika üyeliğinin kazanılmasına ilişkin 14 üncü maddesi;

“... Kamu görevlileri çalıştıkları işyerinin girdiği hizmet kolunda kurulu bir sendikaya üye olabilirler. Sendikaya üyelik, kamu görevlisinin üç nüsha olarak doldurup imzaladığı üye formu ile sendikaya başvurusu ve başvurunun sendika yetkili organınca kabulü ile kazanılır...Sendika, üyeliği kesinleşen kamu görevlisinin başvuru belgesinin bir örneğini üyenin kendisine verir, bir örneği sendikada kalır, bir örneğini üyelik ödentisine esas olmak ve dosyasında saklanmak üzere onbeş gün içinde işverene gönderir...”

Aynı kanunun üyeliğin sona ermesine ilişkin 16 ıncı maddesi;

“Her üye üyelikten serbestçe çekilebilir.

Üyelikten çekilme, çekilmek isteyen kamu görevlisi tarafından, üç nüsha olarak doldurulup imzalanan üyelikten çekilme bildiriminin kurumuna verilmesi ile gerçekleşir. Kurum görevlisi, kayıt numarası ile tarih verilen çekilme bildiriminin bir suretini derhal üyeye vermek zorundadır. Kamu işvereni, bildirim bir örneğini onbeş gün içinde sendikaya gönderir.

Çekilme, kamu işverenine başvurma tarihinden başlayarak otuz gün sonra geçerli olur. Çekilenin bu süre içinde başka bir sendikaya üye olması halinde yeni sendikaya üyeliği, bu sürenin bitim tarihinde kazanılır...” hükümlerini içermektedir.

Kamu görevlilerinin sendika üyelik ve çekilmelerini düzenleyen hükümler uyarınca; kamu görevlisinin ıslak imzası ile üç nüsha olarak doldurduğu matbu form ile yaptığı üyelik başvurusunun sendika tarafından kabulü yapıldıktan bir nüshası aidat kesintisine esas olmak üzere işverene gönderilmektedir. Kamu işverenin aidat kesintisi yapmasından sonra üyelik işlemi geçerlilik kazanmaktadır. Bazı kamu işverenleri gönderilen üyelik formlarını zamanında işleme koymamakta veya herhangi bir işlem yapmamaktadır.

Kamu görevlisi üyesi bulunduğu sendikadan çekilme başvurusunu, ıslak imzası ile üç nüsha olarak doldurduğu matbu forma ile kamu işverenine yapmaktadır. Kamu işverenleri zaman zaman çekilme formlarını almayarak veya işleme koymayarak kamu görevlisinin iradesine müdahil olmaktadır.

Söz konusu yasal düzenlemeler, kamu görevlisi ile sendika arasında olması gereken ve herhangi bir kamu otoritesinin müdahalesini yasaklayan üyelik ilişkisinin özüne aykırılık oluşturmaktadır. Bununla birlikte matbu formlarla yapılan işlemlerin sürdürülmesi hem sendikalar hem de kamu işverenleri için maddi külfete ve zaman kaybına neden olmaktadır.

Diğer taraftan 18/10/2012 tarihinde kabul edilen 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu'nun sendika üyeliği ve üyeliğin kazanılmasına ilişkin 17 inci maddesinde ;

“ ... (5) Sendikaya üyelik, Bakanlıkça sağlanacak elektronik başvuru sistemine e-Devlet kapısı üzerinden üyelik başvurusunda bulunulması ve sendika tüzüğünde belirlenen yetkili organın kabulü ile e-Devlet kapısı üzerinden kazanılır. Üyelik başvurusu, sendika tarafından otuz gün içinde reddedilmediği takdirde üyelik talebi kabul edilmiş sayılır. Haklı bir neden gösterilmeden üyelik başvurusu kabul edilmeyenler, bu kararın kendilerine tebliğinden itibaren otuz gün içinde dava açabilir. Mahkemenin kararı kesindir. Mahkemenin davacı lehine karar vermesi hâlinde üyelik, red kararının alındığı tarihte kazanılmış sayılır...”

Anılan Kanunun sendika üyeliğinin sona ermesi ve askıya alınmasına ilişkin 19 uncu maddesi;

“... (2) Her üye, e-Devlet kapısı üzerinden çekilme bildiriminde bulunmak suretiyle üyelikten çekilebilir. E-Devlet kapısı üzerinden yapılan çekilme bildirimini elektronik ortamda eş zamanlı olarak Bakanlığa ve sendikaya ulaşır...”

Hükümleri ile işçilerin sendika üyelik ve çekilme işlemleri 10 yıldan beridir Bakanlıkça sağlanacak elektronik başvuru sistemine e-Devlet kapısı üzerinden yapılmaktadır.

Bu durum aynı anayasal haklar çerçevesinde sendika hakkını kullanması gereken kamu görevlisi ve işçiler açısından eşitsizliğe neden olmaktadır.

Bu nedenle 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleme Kanunu'nda gerekli değişikliğin yapılarak kamu görevlilerinin sendika üyeliği ve çekilme işlemlerinin e-Devlet kapısı üzerinden yapılması gerekmektedir.

Bilgilerinize arz ederiz.

Ayhan ÇİVİ
Genel Başkan